

Dicht de kloof!

Burgemeesters en maatschappelijke partners aan Tweede Kamer en nieuwe kabinet: 'Geef 1 miljoen Nederlanders herstel en perspectief'

Voor de leefbaarheid en veiligheid van Nederland moet het nieuwe kabinet werken aan herstel en perspectief van kwetsbare stedelijke gebieden die te maken hebben met hardnekkige sociale problemen en achterstelling. Door samen met bewoners, gemeenten en maatschappelijke partners een nationaal programma op te richten, extra investeringen te doen en meer uitzonderingswetgeving en onorthodoxe maatregelen mogelijk te maken. Dat betogen 15 burgemeesters. De oproep wordt ondersteund door verschillende grote maatschappelijke organisaties.

Op dit moment onderhandelen partijleiders over een regeerakkoord voor een nieuw kabinet. Dat akkoord moet gaan over het herstel na de coronacrisis, maar ook over perspectief bieden voor de langere termijn.

Alleen zo'n aanpak biedt oplossingen voor de problemen van de 1 miljoen inwoners van de 16 meest kwetsbare stedelijke gebieden van ons land. Zij hebben te maken met armoede, werkloosheid, schulden, criminaliteit, en achterstelling in het onderwijs en gezondheid. De coronacrisis heeft hen extra hard geraakt. Het gevaar dreigt dat achterstanden opnieuw aan een volgende generatie wordt doorgegeven.

De kloof tussen deze gebieden en veel andere plekken holt de sociale samenhang in ons land uit. Bovendien komt de leefbaarheid en de veiligheid onder druk te staan. De hardnekkige problematiek voedt parallelle samenlevingen en het wederzijds wantrouwen tussen overheid en burgers. Georganiseerde criminelen gebruiken dit om de rechtstaat te ondermijnen. We moeten deze ontwikkeling zo snel mogelijk keren.

Dit concludeerde ook de Commissie Sociale Impact van de Coronacrisis onder leiding van burgemeester Halsema en was aanleiding voor ons manifest "Kom op voor de meest kwetsbare gebieden".

Het kan namelijk echt anders. Wij zien in deze gebieden veel bewoners, jongeren maar ook volwassenen, die veel meer vaardigheden hebben én die meer kunnen dan ze nu laten zien. Er is meer saamhorigheid, ondernemerszin en ambitie dan er nu uit komt. Door de vele problemen die hun wijk teisteren en door tekortschietend overheidshandelen lopen veel bewoners van kwetsbare wijken echter vast: op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en in de hulpverlening. We zien ook dat corona hier harder toeslaat dan elders. Daarom moeten wij juist in deze wijken werken aan herstel en perspectief.

Het Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) laat zien wat dat op kan leveren. Hier wordt sinds 2012 gewerkt met een samenhangende en meerjarige aanpak van 20 jaar met gerichte ingrepen, duidelijke doelen en meetbare resultaten. Bijvoorbeeld met tien uur extra per week op de basisscholen, met baangaranties als jongeren van Zuid hun mbo-diploma halen in kansrijke sectoren om jeugdwerkloosheid te bestrijden en met intensieve begeleiding van werkzoekenden. Door ook middeldure woningen te bouwen wordt hier de middenklasse voor de buurt behouden.

Geïnspireerd op die ervaring van Rotterdam Zuid werken wij voor de 16 kwetsbare gebieden samen met bewoners aan plannen van aanpak.

Wij, burgemeesters van 15 steden en maatschappelijke organisaties, hebben het Rijk hierbij nodig als partner. Wij vragen aan de onderhandelaars om een Nationaal Herstel- en Perspectiefprogramma Leefbaarheid en Veiligheid in het regeerakkoord op te nemen. Daarnaast vragen wij ook twee concrete afspraken in het regeerakkoord.

Ten eerste is het nodig om de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek te vernieuwen. Wij willen daarmee slepende problemen aanpakken. Daarvoor moeten we de verkokering tussen de beleidsterreinen onderwijs, werk, hulpverlening, wonen en ondermijning doorbreken, met maatwerk en onorthodoxe maatregelen waar de huidige wetgeving te weinig ruimte biedt.

Ten tweede vragen wij een extra investering van tenminste € 500 miljoen per jaar, waarvan € 400 miljoen per jaar voor de zestien gebieden, en € 100 miljoen voor kwetsbare wijken en gebieden in andere gemeenten. Dit bedrag is gebaseerd op recente analyses die wij voor deze gebieden hebben laten doen.

Daarmee kunnen we beginnen aan het dichten van de kloof en leveren we een grote bijdrage aan de leefbaarheid en veiligheid van onze steden en het herstel van Nederland.

Jan Hamming
Burgemeester Zaanstad

Paul Depla
Burgemeester Breda

Femke Halsema
Burgemeester Amsterdam

Ahmed Marcouch
Burgemeester Arnhem

Jan van Zanen
Burgemeester Den Haag

John Jorritsma
Burgemeester Eindhoven

Theo Weterings
Burgemeester Tilburg

Koen Schuiling
Burgemeester Groningen

Ahmed Aboutaleb
Burgemeester Rotterdam

Sybrand van Haersma Buma
Burgemeester Leeuwarden

Frans Backhuijs
Burgemeester Nieuwegein

Henry Meijdam
Burgemeester Lelystad

Sharon Dijksma
Burgemeester Utrecht

Roel Wever
Burgemeester Heerlen

Cor Lamers
Burgemeester Schiedam

De oproep wordt ondersteund door de maatschappelijke organisaties Aedes, PO-Raad, MBO Raad, VO-raad, VNO-NCW, Movisie, Nationale Politie, OM, Sociaal Werk Nederland, CEDRIS, MKB Nederland, VSNU, Maatschappelijke Alliantie, Jeugdzorg Nederland, NOC*NSF, Krajceck Foundation, Cruijff Foundation, Jinc, UWV Werkbedrijf, Divosa, Vereniging Hogescholen.